

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

2. marts 2006

BØRNERÅDETS KOMMENTAR VEDR. BETÆNKNING NR. 1469 OM VARETÆGTSFÆNGSLING I ISOLATION EFTER 2000-LOVEN

Det fastslås i artikel 37 i FN's Konvention om Barnets Rettigheder, at fængsling af børn og unge kun må bruges som en sidste udvej og for det kortest mulige passende tidsrum. Ligeledes fastslår artikel 37, at et barn skal holdes adskilt fra voksne, medmindre dette ikke anses at være bedst for barnet. Således understreges det, at fængsling af børn og unge skal være en undtagelse, og at der, hvis det finder sted, skal tages særligt hensyn til barnet og dets bedste.

Højesteret afsagde i 1999 en kendelse, der slår fast, at børn i visse tilfælde kan frihedsberøves i et fængsel for voksne og underkastes isolation, uden at dette er i modstrid med Danmarks ratifikation af Børnekonventionen. Børnerådet bemærkede i 2005 i sin rapport[1] til FN's Børnekomité, at rådet finder kendelsen i strid med Børnekonventionen, og at det finder den danske praksis på dette område uacceptabel. Samtidig opfordrer rådet til nytænkning og udvikling af de relevante foranstaltninger for kriminelle unge.

FN's Børnekomité anbefalede allerede i sine konkluderende bemærkninger til Danmark i juni 2001, at landet skulle sikre, at lovgivning og politikker vedrørende unge kriminelle er i overensstemmelse med Børnekonventionen og andre relevante internationale standarder på området. Ligeledes skal Danmark sikre, at børn effektivt adskilles fra voksne ved frihedsberøvelse, og at børn ikke isolationsfængsles, medmindre dette er til det enkelte barns bedste.

Børnekomiteen bemærker konkluderende til Danmark i 2005[2] om den danske praksis på området:

58. The Committee recommends that the State party ensure the full implementation of juvenile justice standards, in particular article 37(b), article 40 and 39 of the Convention as well as the United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (the

Beijing Rules) and the United Nations Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency (the Riyadh Guidelines), and in the light of the Committee's day of general discussion on the administration of juvenile justice.

In particular, the Committee recommends that the State party:
a) Review as a matter of priority the current practice of solitary confinement, limit the case of this measure to very exceptional cases, reduce the period for which it is allowed and seek the abolition of such practice...(Børnerådets fremhævning)

Med nærværende Betænkning nr. 1469 finder Børnerådet, at Strafferetsplejeudvalget har taget nødvendige og hensigtsmæssige, men ikke tilstrækkelige skridt til efterlevelse af komiteens opfordringer. Rådet bemærker og tilslutter sig de forslag i betænkningen, der skærper betingelserne for at iværksætte varetægtsfængsling i isolation af unge under 18, og som generelt nedsætter tidsgrænsen for opholdet i isolation til det halve. Rådet bemærker videre, at udvalget i lyset af den nævnte Højesteretsdom fra 1999 fastslår, at isolation normalt ikke kan finde sted, når den unge har tilstået, og at isolation som altovervejende hovedregel er udelukket for 15 – 16 årige.

Gennemføres udvalgets forslag, vil alene helt ekstraordinære omstændigheder kunne føre til varetægtsfængsling i isolation. Det står imidlertid fast, at indgrebet fortsat vil have hjemmel, som vil blive anvendt i praksis.

Børnerådet finder det nødvendigt at gentage, at dette indgreb er af så nedbrydende karakter, at det helt bør afskaffes. En afskaffelse vil bringe Danmark i overensstemmelse med de ovennævnte internationale konventioner og aftaler, og med udvalgets formulering ville dette endvidere etablere en klar regel, der undtager en persongruppe, over for hvem indgrebet må anses som en særlig belastning.

Når justitsministeren senere på året fremsætter lovforslag på baggrund af betænkningen, vil Børnerådets kommentar til de konkret udmøntede forslag tage afsæt i disse betragtninger.

Med venlig hilsen
Klaus Wilmann, formand for Børnerådet
Søren Gade Hansen, Konst. sekretariatschef

[1] Rapport til FN's Børnekomité om Barnets Rettigheder. Supplerende rapport til Danmarks 3. periodiske rapport. Børnerådet januar 2005, se www.brd.dk

[2] Committee on the Rights of the Child, Fortieth Session,

Consideration of Reports submitted by States Parties under Article 44,
Concluding Observations, Sept. 2005, se www.boerneraadet.dk